

DRŽAVNI ZAVOD ZA MJERITELJSTVO

593

Na temelju članka 21. stavka 1. Zakona o mjeriteljstvu (»Narodne novine« broj 74/14) i članka 4. stavka 1. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti (»Narodne novine« broj 80/13) ravnatelj Državnog zavoda za mjeriteljstvo donosi

PRAVILNIK

O TEHNIČKIM I MJERITELJSKIM ZAHTJEVIMA KOJI SE ODNOSU NA MJERILA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se tehnički i mjeriteljski zahtjevi koje moraju zadovoljavati mjerila i sustavi s mjernom funkcijom (u daljnjem tekstu: mjerila) koja se stavljaju na raspolaganje na tržištu i/ili u uporabu, prava i obveze pravnih i fizičkih osoba koje mjerila stavljaju na tržište i/ili u uporabu, postupci ocjenjivanja sukladnosti mjerila s propisanim zahtjevima, kriteriji za imenovanje prijavljenih tijela, zahtjevi za dokumente koji moraju biti dostupni nadležnim tijelima prije stavljanja mjerila na tržište i/ili u uporabu, način označavanja mjerila te nadzor nad ispunjavanjem propisanih zahtjeva.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom se u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi sljedeća direktiva:

– Direktiva 2014/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o usklađivanju zakonodavstva država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje mjernih instrumenata na tržištu (preinačena) (Tekst značajan za EGP) (SL L 96, 29. 3. 2014.) kako je zadnji put izmijenjena Delegiranom direktivom Komisije (EU) 2015/13 od 31. listopada 2014. o izmjeni Priloga III. Direktivi 2014/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu raspona protoka vodomjera. Tekst značajan za EGP.

Područje primjene

Članak 3.

(1) Temeljni zahtjevi koji se odnose na sve vrste mjerila utvrđeni su u Dodatku I. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

(2) Postupci ocjenjivanja sukladnosti utvrđeni su u Dodatku II. koji je tiskan uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.

(3) Posebni zahtjevi koji se odnose na pojedinu vrstu mjerila utvrđeni su u Dodacima III. – XII. koji su tiskani uz ovaj Pravilnik i njegov su sastavni dio.

(4) Odredbe ovoga Pravilnika primjenjuju se na mjerila navedena u posebnim Dodacima III. – XII., koji se odnose na pojedinu vrstu mjerila (u daljem tekstu: posebni dodaci), i koji se odnose na:

- vodomjere (MI-001);
- plinomjere i uređaje za pretvorbu obujma (MI-002);
- brojila djelatne električne energije (MI-003);
- mjerila toplinske energije (MI-004);
- mjerne sustave za neprekidno i dinamičko mjerenje količina kapljevina različitih od vode (MI-005);
- automatske vage (MI-006);
- taksimetre (MI-007);
- tvarne mjere (MI-008);
- dimenzijska mjerila (MI-009) i
- analizatore ispušnih plinova (MI-010).

(5) Ovim Pravilnikom utvrđuju se zahtjevi koje mjerila iz članka 1. i 3. ovoga Pravilnika trebaju zadovoljavati sa stajališta njihova stavljanja na raspolaganje na tržištu i/ili stavljanja u uporabu.

(6) Na mjerila iz članka 1. ovoga Pravilnika ne primjenjuje se propis o elektromagnetskoj kompatibilnosti osim odredaba koje se odnose na zračenja.

Članak 4.

Državni zavod za mjeriteljstvo (u daljnjem tekstu: središnje tijelo državne uprave nadležno za mjeriteljstvo) može za različite mjerne zadaće, kada to smatra opravdanim, propisati uporabu mjerila nad kojima se provodi zakonski mjeriteljski nadzor u slučajevima mjerenja koji odgovaraju razlozima od javnog interesa, javnog zdravlja, sigurnosti i reda, zaštite okoliša i potrošača, ubiranja poreza i pristojba te poštenog trgovanja.

Definicije

Članak 5.

Pojedini izrazi u smislu odredaba ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

1. »*akreditacija*« – je akreditacija kako je definirano člankom 2. točkom 10. Uredbe (EZ) br. 765/2008;
2. »*distributer*« – je fizička ili pravna osoba u opskrbnom lancu, različita od proizvođača ili uvoznika, koja stavlja mjerilo na raspolaganje na tržištu;
3. »*gospodarski subjekt*« – je proizvođač, ovlašteni zastupnik, uvoznik i distributer;
4. »*mjerilo (mjerni instrument)*« – je bilo koji uređaj ili sustav s mjernom funkcijom, u smislu odredbi iz članka 3. ovoga Pravilnika;
5. »*nacionalno akreditacijsko tijelo*« – je nacionalno akreditacijsko tijelo kako je definirano člankom 2. točkom 11. Uredbe (EZ) br. 765/2008;
6. »*normativni dokument*« – je dokument koji sadrži tehničke specifikacije koji je prihvatila Međunarodna organizacija za zakonsko mjeriteljstvo (*Organisation Internationale Metrologie Legale* – u daljem tekstu: OIML);
7. »*ocjenjivanje sukladnosti*« – je postupak kojim se utvrđuje jesu li ispunjeni temeljni zahtjevi ovoga Pravilnika koji se odnose na mjerilo;
8. »*opoziv*« – je svaka mjera usmjerena na povrat mjerila koje je već stavljeno na raspolaganje krajnjem korisniku;

9. »ovlašteni zastupnik« – je svaka pravna ili fizička osoba, s poslovnim nastanom u Uniji, koju je proizvođač pismeno ovlastio da djeluje umjesto njega za posebne zadatke u smislu ovoga Pravilnika;

10. »oznaka CE« – je oznaka kojom proizvođač označuje da je mjerilo sukladno s općim načelima za stavljanje oznake CE kako je definirano člankom 30. Uredbe (EZ) br. 765/2008,

11. »podsklop« – je sklopovski uređaj (hardware), naveden kao takav, u posebnim dodacima čije su funkcije neovisne i čine mjerilo zajedno s drugim podsklopovima s kojima je spojiv ili s mjerilom s kojim je spojiv;

12. »povlačenje« – je svaka mjera usmjerena na sprječavanje da mjerilo u opskrbnom lancu bude stavljeno na raspolaganje na tržištu;

13. »proizvođač« – je svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi mjerilo ili daje oblikovati ili proizvesti mjerilo u cilju stavljanja mjerila na tržište pod svojim imenom ili trgovačkom znakom ili ga stavlja u uporabu za vlastite potrebe;

14. »stavljanje na raspolaganje na tržištu« – je svaka isporuka mjerila za distribuciju ili uporabu na tržištu Unije u okviru trgovačke djelatnosti s plaćanjem ili bez plaćanja;

15. »stavljanje na tržište« – je prvo stavljanje na raspolaganje mjerila na tržištu Unije;

16. »stavljanje u uporabu« – je prvo korištenje mjerila namijenjenog krajnjem korisniku u skladu s njegovom namjenom;

17. »tehnička specifikacija« – je dokument kojim su propisani tehnički zahtjevi koje mjerilo mora ispunjavati;

18. »tijelo za ocjenjivanje sukladnosti« – je tijelo koje obavlja poslove ocjenjivanja sukladnosti uključujući umjeravanje, ispitivanje, potvrđivanje i pregled;

19. »usklađena norma« – je usklađena norma kako je definirano člankom 2. točkom 1. podtočkom c) Uredbe (EU) br. 1025/2012;

20. »uvoznik« – je svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom na području Unije koja mjerilo iz treće zemlje stavlja na tržište Unije;

21. »zakonodavstvo Unije o usklađivanju« – je svako zakonodavstvo Unije kojim se usklađuju uvjeti za stavljanje proizvoda na tržište;

22. »zakonski mjeriteljski nadzor« – je nadzor mjernih zadataka u području primjene mjerila s razlogom zaštite javnog interesa, javnog zdravlja, javne sigurnosti i javnog reda, zaštite okoliša i potrošača, ubiranja poreza i doprinosa te poštene trgovine.

Primjenljivost na podsklopove

Članak 6.

(1) Kada postoje posebni dodaci koji utvrđuju temeljne zahtjeve za podsklopove, na takve se podsklopove moraju s nužnim izmjenama primjenjivati i odredbe ovoga Pravilnika.

(2) Podsklopovi i mjerila mogu se u svrhu utvrđivanja sukladnosti ocjenjivati neovisno i odvojeno.

Temeljni zahtjevi

Članak 7.

(1) Mjerilo mora zadovoljavati temeljne zahtjeve utvrđene u Dodatku I. ovoga Pravilnika i posebne zahtjeve utvrđene u posebnim Dodacima III. – XII. ovoga Pravilnika koji se odnose na pojedinu vrstu mjerila.

(2) Ako je neophodno radi pravilne uporabe mjerila, informacije navedene u točki 9. Dodatka I., ili u jednom od posebnih Dodataka III. – XII. moraju biti na hrvatskom jeziku.

Članak 8.

(1) Ne smije se sprječavati stavljanje na raspolaganje na tržištu i/ili stavljanje u uporabu mjerila koja zadovoljavaju zahtjeve ovoga Pravilnika.

(2) Mjerilo se može staviti na raspolaganje na tržištu i/ili u uporabu samo ako zadovoljava zahtjeve propisane odredbama ovoga Pravilnika.

(3) Mjerilo mora zadovoljavati propisane temperaturne granice, sukladno Tablici 1. iz Dodatka I., koje su za područje Republike Hrvatske utvrđene na:

– gornja temperaturna granica: 40 °C;

– donja temperaturna granica: -10 °C.

Mogu se propisati i stupnjevi vlažnosti (sa ili bez kondenzacije), te da li je mjerilo namijenjeno za uporabu na otvorenom ili u zatvorenom prostoru.

(4) Ako se za mjerilo definiraju različiti razredi točnosti:

a) posebni dodaci, koji se odnose na pojedinu vrstu mjerila, pod naslovom »*stavljanje u uporabu*«, mogu naznačivati razred(e) točnosti koji se koriste za pojedine namjene mjerila;

b) u ostalim slučajevima, središnje tijelo državne uprave nadležno za mjeriteljstvo može odrediti razrede točnosti koji se upotrebljavaju za posebnu namjenu, pod uvjetom da se nalaze unutar definiranih razreda točnosti koji su utvrđeni ovim Pravilnikom.

U oba slučaja a) i b) može se koristiti mjerilo višeg razreda točnosti ako vlasnik mjerila tako odluči.

(5) Na trgovačkim sajmovima, izložbama, javnim prezentacijama ili sličnim priredbama mogu se izlagati mjerila koja nisu u skladu s odredbama ovoga Pravilnika samo ako se vidljivom oznakom jasno označi njihova nesukladnost odnosno ne ispunjavanje propisanih uvjeta za stavljanje na tržište i/ili u uporabu.

II. OBVEZE GOSPODARSKIH SUBJEKATA

Obveze proizvođača

Članak 9.

(1) Kada stavlja svoje mjerilo na tržište i/ili ga stavlja u uporabu, proizvođač je obavezan osigurati da je mjerilo oblikovano i proizvedeno u skladu s temeljnim zahtjevima utvrđenim u Dodatku I. i u odgovarajućim posebnim dodacima koji se odnose na pojedinu vrstu mjerila.

(2) Proizvođač je obavezan pripremiti tehničku dokumentaciju iz članka 19. ovoga Pravilnika i provesti ili osigurati provođenje primjenjivog postupka ocjenjivanja sukladnosti iz članka 18. ovoga Pravilnika.

(3) Kada je postupkom ocjenjivanja sukladnosti iz stavka 2. ovoga članka dokazana sukladnost mjerila s propisanim zahtjevima ovoga Pravilnika, proizvođač je obavezan sastaviti pismenu EU izjavu o sukladnosti i staviti oznaku CE i dodatnu mjeriteljsku oznaku.

(4) Proizvođač je obavezan čuvati tehničku dokumentaciju i EU izjavu o sukladnosti najmanje deset (10) godina od dana stavljanja mjerila na tržište.

(5) Proizvođač je obavezan osigurati provođenje postupaka za održavanje sukladnosti serijske proizvodnje s odredbama ovoga Pravilnika. Pri tome moraju na primjeren način biti uzete u obzir promjene u oblikovanju ili značajkama mjerila te promjene u usklađenim normama, normativnim dokumentima ili drugim tehničkim specifikacijama koje su navedene u EU izjavi o sukladnosti mjerila.

(6) Kada proizvođač to smatra prikladnim s obzirom na radne značajke mjerila, obavezan je uzimati uzorke mjerila koja su već stavljena na raspolaganje na tržištu, provoditi ispitivanja i, prema potrebi, voditi knjigu pritužbi te registar nesukladnih i opozvanih mjerila. O svakom takvom praćenju mora obavijestiti distributere.

(7) Proizvođač je obavezan osigurati da mjerilo koje je stavio na tržište nosi broj tipa, partije ili serije ili koji drugi element koji omogućuje njegovu identifikaciju ili, kad to ne dopušta veličina ili narav mjerila, da se traženi podaci navedu na ambalaži ili u dokumentima koji prate mjerilo u skladu s Dodatkom I. točkom 9.2. ovoga Pravilnika.

(8) Proizvođač je obavezan na mjerilu ili, kad to nije moguće, na njegovoj ambalaži ili u dokumentima koji prate mjerilo, navesti svoje ime, registrirani trgovački naziv ili registriranu trgovačku oznaku i adresu na kojoj je dostupan u skladu s Dodatkom I. točkom 9.2. ovoga Pravilnika. Adresa mora označavati jedinstveno mjesto na kojem je proizvođač dostupan. Kontakt podaci moraju biti na hrvatskom jeziku.

(9) Proizvođač je obavezan osigurati da je uz mjerilo koje je stavio na tržište priložen primjerak EU izjave o sukladnosti te upute i podaci na hrvatskom jeziku u skladu s Dodatkom I. točkom 9.3. ovoga Pravilnika. Upute i podaci moraju biti jasni, razumljivi i shvatljivi.

(10) Ako proizvođač smatra ili ima razloga vjerovati da mjerilo koje je stavio na tržište nije sukladno s propisanim zahtjevima ovoga Pravilnika, mora bez odgode poduzeti popravne radnje kako bi se mjerilo uskladilo ili, prema potrebi povuklo s tržišta ili opozvalo. Ako mjerilo predstavlja rizik, proizvođač mora o tome bez odgode obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za mjeriteljstvo kao i nadležna nacionalna tijela onih država članica u kojima je stavio mjerilo na raspolaganje na tržištu navodeći podatke, posebno o nesukladnosti mjerila i o svim poduzetim popravnim radnjama.

(11) Proizvođač je obavezan na opravdan zahtjev središnjeg tijela državne uprave nadležnog za mjeriteljstvo osigurati sve podatke i dokumente, u papirnatom ili elektroničkom obliku, nužne za dokazivanje sukladnosti mjerila s odredbama ovoga Pravilnika na hrvatskom jeziku ili nekom drugom jeziku lako razumljivom tom tijelu. Proizvođač mora na zahtjev središnjeg tijela državne uprave nadležnog za mjeriteljstvo surađivati na svakoj poduzetoj radnji kako bi se uklonili rizici koje predstavlja mjerilo koje je stavio na tržište.

Obveze ovlaštenog zastupnika

Članak 10.

(1) Proizvođač može na temelju pismenog ovlaštenja ovlastiti fizičku ili pravnu osobu osnovanu u Europskoj uniji za svog ovlaštenog zastupnika.

Obveze iz članka 9. stavka 1. ovoga Pravilnika i obveza sastavljanja tehničke dokumentacije iz članka 9. stavka 2. ovoga Pravilnika ne mogu biti sadržane u pismenom ovlaštenju.

(2) Ovlašteni zastupnik je obavezan provoditi zadaće specificirane u ovlaštenju koje mu je dao proizvođač. Tim se ovlaštenjem mora omogućiti ovlaštenom zastupniku najmanje sljedeće:

- da drži EU izjavu o sukladnosti i tehničku dokumentaciju na raspolaganju mjeriteljskoj inspekciji središnjeg tijela državne uprave nadležnog za mjeriteljstvo u razdoblju od deset (10) godina od dana stavljanja mjerila na tržište;

- da na opravdan zahtjev središnjeg tijela državne uprave nadležnog za mjeriteljstvo tom tijelu dostavi sve podatke i dokumentaciju koji su potrebni za dokazivanje sukladnosti mjerila;

- da na zahtjev surađuje sa središnjim tijelom državne uprave nadležnim za mjeriteljstvo i drugim nadležnim nacionalnim tijelima u svakoj poduzetoj radnji kako bi se uklonili rizici koje predstavlja mjerilo obuhvaćeno njegovim ovlaštenjem.

Obveze uvoznika

Članak 11.

(1) Uvoznik je obavezan stavljati na tržište samo mjerila koja su sukladna s odredbama ovoga Pravilnika.